

ZIUA PĂMÂNTULUI

Lumea sărbătorește în acest an cea de-a 54-a aniversare a Zilei Pământului. Prima zi, sărbătorită din inițiativa senatorului american Gaylord Nelson pe la 22 aprilie 1970, a fost eficientă în creșterea gradului de conștientizare cu privire la problemele de mediu și transformarea atitudinilor publice. Din 1970 amplasarea sărbătorii a crescut continuu, în 1990 devenind globală după ce activistul pentru pace John McConnell a propus la UNESCO organizarea unei zile speciale pentru a onora Pământul. Astăzi, Rețeaua Zilei Pământului colaborează cu peste 17.000 de parteneri și organizații din 174 de țări. Potrivit Earth Day Network (EDN), mai mult de 1 miliard de oameni sunt implicați în activitățile Zilei Pământului, ceea ce o face "cel mai mare eveniment civic secular din lume".

Pentru 2024, tema este *Planeta vs. Plastice*, subliniind impactul negativ uriaș pe care materialele plastice de unică folosință îl au asupra mediului nostru, fiind în același timp un apel la luptă, o cerere de a acționa acum pentru a pune capăt flagelului plasticului și pentru a proteja sănătatea fiecărei ființe vii de pe planeta noastră.

Istoria plasticului începe odată cu inventarea celuloizului în 1869 de către John Wesley Hyatt, acesta transformând modul în care trăim, lucrăm și ne recreăm, fiind utilizat în toate domeniile. Are însă un dezavantaj major: nu se biodegradează, adică materialele plastice pot dura secole în mediul natural. Astfel, plasticul este unul dintre cele mai problematice materiale atunci când vorbim de poluarea solului și subsolului, apelor curgătoare, lacurilor, mărilor și oceanelor, alterând ecosistemul global și minunatele noastre peisaje.

Plasticele sunt mai mult decât o problemă iminentă de mediu - ele reprezintă o amenințare gravă pentru sănătatea umană, la fel de alarmantă ca și schimbările climatice. Pe măsură ce materialele plastice se descompun în microplastice, acestea eliberează substanțe chimice toxice în sursele noastre de hrană și apă și circulă prin aerul pe care îl respirăm. În prezent, producția de plastic a crescut la peste 380 de milioane de tone pe an. În ultimii zece ani a fost produs mai mult plastic decât în întregul secol XX, iar industria plănuiește să crească producția exploziv în viitor, pe termen nelimitat.

Anul trecut, la nivel mondial, au fost produse peste 500 de miliarde de pungă de plastic - un milion de pungă pe minut. Multe pungă de plastic au o viață utilă de câteva minute, urmată de o viață ulterioară de secole. Atunci

când beau apă, oamenii nu știu că fabricarea unei sticle din plastic de apă necesită de șase ori mai multă apă decât conține sticla în sine.

Industria fast fashion produce anual peste 100 de miliarde de articole de îmbrăcăminte. Supraproducția și supraconsumul au transformat industria, ducând la o modă de unică folosință. În prezent, oamenii cumpără cu 60% mai multe haine decât în urmă cu 15 ani, dar fiecare articol este păstrat doar jumătate din timp. Aproximativ 85% dintre articole de îmbrăcăminte ajung la gropile de gunoi sau în incineratoare, doar 1% fiind reciclate. Aproape 70% din îmbrăcăminte este fabricată din țitei, ceea ce duce la eliberarea de microfibre periculoase la spălare și contribuie continuu la poluarea pe termen lung în depozitele de deșeuri. Materialele plastice sunt cel mai comun tip de deșeuri marine. S-a documentat faptul că peste 200 de specii consumă plastic și se estimează că cel puțin 14 milioane de tone ajung anual în ocean.

Mediu înseamnă ceea ce te înconjoară. În prezent, plasticul face mai mult decât să ne înconjoare - curge prin fluxul nostru sanguin, aderă la organele noastre interne și poartă cu el metale grele cunoscute ca fiind cauza cancerului și a altor boli. Acum, acest produs, odată considerat uimitor și util, a devenit altceva, iar sănătatea noastră și a tuturor celorlalte ființe vii atârnă în balanță, afirmă Kathleen Rogers, președintele EARTHDAY.ORG.

Unele materiale plastice sunt letale atunci când sunt arse, altele emană substanțe chimice care perturbă hormonii. Toate materialele plastice pot înfometă păsările și pot sufoca viețuitoarele marine. În fiecare etapă a ciclului lor de viață, de la puțul de petrol până la groapa de gunoi a orașului, materialele plastice sunt o plagă periculoasă. Impactul materialelor plastice de unică folosință asupra mediului și a sănătății publice este larg răspândit. Chiar și după ce se dezintegrează, materialele plastice rămân sub formă de microplastice, particule minuscule care pătrund în fiecare nișă a vieții de pe planetă.

Implementarea tehnologiei inovatoare poate reduce drastic impactul nostru asupra mediului și are puterea de a reduce utilizarea plasticului.

Veniți alături de noi pentru a onora și sărbători minunata noastră planetă. Ziua Pământului este o reamintire a importanței conservării mediului și a sustenabilității, încurajându-ne să ne unim și să acționăm pentru o planetă mai sănătoasă și un viitor mai fericit.

Serviciul Calitatea Factorilor de Mediu – APM Constanța

Surse: <https://www.earthday.org> ; <https://www.history.com/topics/holidays/earth-day>